

เทศน์เช้า วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๖

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ใกล้คนพาลมันน่าเบื่อเนอะ อยู่ใกล้คนพาลนี่น่าเบื่อมากเลย ชีวิตเรานี่น่าเบื่อมากเลย น่าเบื่อ มันว่าความเบื่อ เบื่อก็เป็นกิเลสอันหนึ่ง ทำไมไม่ละกิเลส ละกิเลสแล้วจะมีเบื่ออีกหรือ

คุณองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ นางอะไรที่จ้างคนให้มาค้าพระพุทธรูปเจ้า ค่าตลอดเลย จนพระอานนท์บอกว่า “หนีเถอะๆ” พระพุทธรูปเจ้าสิ้นกิเลสแล้วนะยังโดนเขาตามค้าตามว่า นี่มันเรื่องของเวรกรรม

แต่คนที่ศรัทธาเนะ คุณอย่างกระโถนนี่ เราอยู่ที่บ้านตาด เขามาจากนครสวรรค์ หลวงตานี้ล้างปากบ้วนปาก ยังจับยกขึ้นมาดื่มได้เลยนะ เราเห็นกับตาเลยนะ ยกดื่มเลยนะคนศรัทธา ถ้าศรัทธาทำได้ขนาดนั้น น้ำล้างปาก น้ำบ้วนปากนี่ยกดื่มเลย ถ้าศรัทธา ถ้าศรัทธานี้มันจะดีไปหมดเลย

ถ้าไม่ศรัทธา แล้วมันก็เวรกรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังคนศรัทธาไม่หมดเลย แล้วเราจะให้คนศรัทธานี้มันเป็นไปได้ ถึงบอกว่าเรื่องของเวรของกรรม ปล่อยให้เป็นเรื่องของเวรของกรรม มันเป็นไปตามประสา นั้น ไม่ต้องไปเคลียร์ ไม่ต้องไปยุ่งหรือ ปล่อยไป เพราะมันทำไม่ได้หรือक ยิงไปยุ่งมันยุ่งมาก ไอ้คนที่ไปเคลียร์ๆ ไม่ต้องยุ่งนะ มันเป็นสภาวะแบบนี้แล้ว ให้มันเป็นไปได้ ถึงเวลาแล้วคนมันจะพลิกใจนะมันจะพลิกเอง

ถ้าคนเราไม่พลิกนี้ คนนอนหลับอยู่ เราจะเอาน้ำไปป้อน เอาอาหารไปป้อน เขานอนหลับ มันจะกินได้อย่างไร ใจเขาปิด ถ้าใจเขาปิด ใจเขาไม่รับนะ มันไม่มีประโยชน์หรือ เราจะไปเคลียร์ เราเหนื่อยเปล่า แต่ให้กาลเวลานี้

อาจารย์มหาบัวท่านสอนมา “การสั่งสอนคนที่ดีที่สุดคือการทำตัวเราเอง”

เราทำตัวเราอยู่ได้ เราทำตัวเราอยู่ในศีลในธรรม อยู่ทุกวันๆ เขาเห็นของเขาเอง การสอนที่ดีที่สุดคือการไม่สอนไง การไม่สอนคือเราทำตัวเราให้ดี เราอยู่ในขอบเขตของเรา แล้วเขาเห็นคุณ

งามความดี ถ้าเขาเห็นนะ ถ้าเขาไม่เห็นก็เป็นกรรมของสัตว์ สัตว์มันเป็นแบบนี้ ต้องปล่อยมันไป ตามประสากรรมของมัน ปล่อยไปตามประสากรรมมันจะชักลากขนาดไหน มันเรื่องของเวรของกรรม เราช่วยไม่ได้หรอก มันเป็นความชอบของคน

เหมือนคนบ้า ๕๐๐ จำพวก คนหนึ่งก็บ้านเขา คนหนึ่งก็ป่าต่างๆ ไป คนถ้าป่าขนาดไหน นะมันทำได้หมด มีความรักมีความผูกพันมากหมด เวลาวันทั้งวันเล่นอยู่กับของอย่างนั้น มันทะนุถนอมได้ แต่คนที่เขาไม่เล่น เขาก็ไม่เป็นไป นี่คนเห็นไหม คนคิด นี่เป็นเพราะความชอบ

อันนี้ก็เหมือนกัน คนมันไม่พอใจ มันคิดข้อง มันหมองใจ มันขัดใจของมัน มันไม่พอใจ ไปพูดขนาดไหนมันยิ่งเหมือนกับเอาน้ำมันไปเติมไฟให้มันมีปัญหาขึ้นมา

ปล่อยไปตามเรื่องของมัน เราถึงเบื่อหน่ายเรื่องโยมไง โยมมาแต่ละคนก็มาเหมือนกับเด็กอ่อนๆ มาเหมือนเด็กๆ เลยนะ มีแต่ความเชื่อความบริสุทธิ์นะ เอานั่นต้องไปแจกคนนั้น เอานี่ไปแจกคนนี้ เอานี่ไปแจกคนนั้นนะ... ไร่เราแจกเขามาเป็น ๑๖ ปีแล้ว แจกเขามาจนมีปัญหาแล้ว แจกแล้วแจกเล่า มันน่าเบื่อหน่าย แล้วเอ็งมานะ มาถึงก็...มาก็เด็กใหม่มา มาก็เด็กใหม่มา ต้องมาสอนคนใหม่ตลอดเวลาเลย แล้วมีปัญหาไปอย่างนั้นไปมันก็มีปัญหาไปตลอด เราทำมา ๑๖ ปีนะ อยู่ที่นี้มา ๑๖ ปี

ถึงสุดท้ายแล้วนะ เราก็แจกโดยธรรมชาติอยู่แล้ว ถึงเวลานี้ เวลาถึงที่เหลือของสุดท้ายเรา ให้แจกไป แจกไปแล้วแต่ตามลำดับบ้านเลย ใครได้อย่างไร นี่คือตามธรรม เราแจกไปตามที่ว่ามัน มีก็แจกไป เหมือนกับว่าคนใกล้เกลือกินค้างง อยู่อีกแล้วไม่ได้อะไรเลย ให้คนไกลๆ เขาได้ ให้เขาได้ไป ได้แบบนี้ได้ไปตามประสาอะไร

เราไม่ต้องลงไปแจกเขา ไปแจกเขา นี่ เหมือนกับคนนะ ศรีธัญชัยต้องการให้กษัตริย์เข้ามาทำความเคารพ แล้วมันเป็นไปไม่ได้ เห็นไหม ไปสร้างกระต๊อบไว้ว่าจะมาหานั้น แล้วสร้างกระต๊อบไว้ให้มันต่ำ เวลากษัตริย์จะเข้าไปต้องมุดเข้าไป หว่าเคารพเราแล้ว เคารพศรีธัญชัยแล้ว นี่ปัญญาศรีธัญชัย

นี่ก็เหมือนกัน เอาไปแจกเขา นี่ เขาต้องการให้เราไปพะเน้าพะนอเขา เขาต้องการให้เราแก้หัวใจให้เขา นี่มันเป็นเรื่องอย่างนั้น เป็นเรื่องของศักดิ์ศรี เป็นเรื่องของกิเลส เป็นเรื่องอะไร มันจะกินด้วยนะ ถ้าฉันทุกข์ฉันยาก ฉันอยากได้ แต่อยากได้แล้วฉันก็ต้องมีความสำคัญด้วยนะ ฉันต้อง

ใหญ่ นะ ต้องมาให้ฉันนะ ต้องมา...มันเป็นเรื่องกิเลส ๒ ชั้น ๓ ชั้นนะ เราถึงว่าเราให้นะเราให้เด็ก ไปให้ ให้แล้วก็แล้วกันไป จะเอาไม่เอาก็เรื่องของเขา นั่นเป็นการให้ของเขา เราให้ของเรา

ถ้าเรื่องของกิเลสมันเป็นประสาแบบนี้ นี่ไม่ต้องไปสอนเขา เขาไม่ฟังหรอก เวลาเขาฟัง เขาจะเพ่งโทษตลอดเวลาว่าพระที่นี้เห็นแต่คนมีสตางค์ ถ้าคนไหนขบถยนต์เข้ามา มีรถเก๋งเข้ามา นี่แห่ม! ดื้อนรับพะเน้าพะนอ แต่คนไหนคนจนเข้ามาจะไม่รับรอง

มันไม่เคยเข้ามาสัมผัส แล้วมันก็ไม่รู้จริง ใครเข้ามานี่ไม่สำคัญ สำคัญคนที่เข้ามาว่าคนนั้น พุทธธรรมะใหม่ ยิ่งคนไหนติดธรรมะเข้ามา คนนั้นยิ่งสำคัญที่สุด เพราะอะไร เพราะเราเป็นมาก่อน เรานี่ทุกข์ยากมานะตอนภวานานี้ เวลามันติดขึ้นมา หากครูบาอาจารย์ไม่ได้หรอก ครูบาอาจารย์นะ เราเป็นไปอย่างนี้ ไปตอบอาจารย์ว่า “ใจผมเป็นไปอย่างนี้ ทำอย่างไร”

“เอ! เราก็ไม่รู้ เราก็ไม่เป็น”

อาจารย์เรานี้ยังสอนเราไม่ได้ ทุกข์ยากมาก อุตสาหะแสวงหานะ ไปทางภาคเหนือก็ไปไม่ เจอ ไปอีสานไปเจอ พอไปเจอครูบาอาจารย์นะ “กิเลสอย่างหยาบมันสงบตัวลง กิเลสอย่างกลาง ในหัวใจยังไม่เจอมันเลย กิเลสอย่างละเอียดในหัวใจอีกมหาศาล”

“อ้อ! นี่คืออาจารย์เรา”

พอเจออาจารย์เรานี้ มันก็พลิกแพลงใจขึ้นมาเพื่อจะประพฤติปฏิบัติต่อไป

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเขาต้องการ เขาแสวงหา เหมือนกับคนไข้ เขาเป็นไข้ เขาไม่สบาย เขา ต้องการหาหมอนะ เขาต้องการหาหมอ นี่เหมือนคนนอนหลับ แล้วก็ไปป้อนเขานะ คนโน้นก็จะป้อน คนนี้ก็ป้อน...เอ็งนะตึงตึง ไอ้คนจะไปป้อนนะตึงตึง เพราะอะไร เพราะไม่รู้ กาลเทศะ ไม่รู้อะไร

เพราะเราคิดของเรา นะ เราบริสุทธิ์ใจ เราว่าต้องเป็นแบบนี้ ต้องเป็นแบบนี้ ไอ้คนที่มัน คิด มันคิดไปอีกอย่าง เห็นใหม่ นานาจิตตัง เราคิดไม่ถึง ครูบาอาจารย์ถึงบอกว่า “กาลเทศะ ไม่ใช่ กาล ไม่ใช่เวลา ไม่ถึงเวลา ต้องปล่อยไป”

ดูอย่างอาจารย์มหาบัวท่านอยู่กับหลวงปู่มั่น เห็นไหม ติดสมาธิอยู่ ๕ ปี นี้อยู่ด้วยกันนะ พัวพันกันมาตลอดเหมือนพ่อกับลูก อุบัติฐากอยู่ตลอดเวลา ยกบาตร เจ็นบาตร เช็ดบาตร ล้างบาตร สรงน้ำอยู่ พัวพันกันตลอดเวลา แต่ปล่อยให้ติดอยู่ ๕ ปี

พอถึงปีที่ ๖ นะ “เป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร”

“อู๊ย! สงบดีครับ สงบดีครับ”

“สงบบ้าอะไร! สงบอย่างนี้เหมือนเศษเนื้อติดฟัน มันจะสงบขึ้นมา มันจะมีความสุขขึ้นมา มันต้องมีมากกว่านั้น ต้องมีการวิปัสสนา ต้องเอาจิตออกวิปัสสนา”

คนมันถึงกาลถึงเวลานี้มันเป็นไปได้ มันทำได้ แต่ไม่ถึงกาลไม่ถึงเวลา มันเหมือนกับการพัฒนาของประเทศ แต่ละประเทศพัฒนาไม่เท่ากัน ไม่เท่ากันเพราะอะไร เพราะการพัฒนาของประเทศไม่เหมือนกัน การพัฒนาของใจก็ไม่เหมือนกัน วุฒิภาวะของใจไม่เท่ากัน ใจมันมีวุฒิภาวะต่างกัน มันไม่เท่ากัน มันพัฒนากันไม่ได้ แล้วมันถึงเวลา มันถึงต้องเป็นแบบนั้น ศาสนามันถึงมีอย่างนี้ไง พระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ตรัสรู้ไปๆ แต่ละพระองค์ๆ เราไม่ทันๆ ถ้าเราไม่ทันเราก็ไม่ได้

วันนี้วันพระ เราทำใจของเรา แล้วเราพัฒนาใจของเรา เราพยายามดูใจของเรา วันพระนะ แสนเบื้องหน้า พระพุทธเจ้าสิ้นกิเลสแล้วก็ยังโดนคลุห้สัถ์เขาตามติดตามจินตตามว่า แล้วโลกเป็นอย่างไร มันน่าเบื่อหน่าย สิ่งที่น่าเบื่อหน่ายนี้เป็น ภราดา หเว ปลูกกุขนุธา จันธุ์นี้ที่น่าเบื่อหน่าย ความ เป็นอยู่น่าเบื่อหน่าย รอแต่ให้มันถึงกาลเวลาให้มันสิ้นสุดกันไปเท่านั้นเอง แต่ถ้าเรามีกิเลสอยู่ด้วยนะ มันเป็นความทุกข์ มันทั้งเบื่อหน่ายด้วย แล้วทุกข์มันมาเป็นแบบนั้น ใอนี้รอกาลเวลาให้มันสิ้นอายุขัยไปแล้วจบไปเลย แล้วพอกันที นี่ภาระเป็นความยุ่งยากมาก

เราถึงบอก โอ้อโฮ! มันสะเทือนหัวใจ

เวลาเขาพูดไปเราก็อึ้งๆ คุยกับเขานะ “ไอนั้นได้ไหม อย่างนี้ได้ไหม ทำอย่างนั้นไม่ได้ เอาอย่างนี้ได้ไหม”

นี่แล้วแต่ เอาเท่าที่ได้ ได้ตรงไหนเอาแค่นั้น ใฮ้ที่ไม่ได้ก็แล้วกันไป ปล่อยให้มันไป ใฮ้ที่ไม่ได้ก็คือไม่ทำ ไม่ไปกวนให้เขาฝัน แต่ใฮ้ที่ได้ เอาแค่ที่ได้ กวาดแค่นี้ได้นะ ตรงนี้ไปมันเข้าได้

นะ อันนี้เข้าไม่ได้ เราจะกวาดเข้าวัดเรา ต่อไปนี้ต้องกวาดจากทางนั้นเข้ามาในปากประตูทั้งหมด กวาดให้มันต้องเหนือขึ้นมาอีกหน่อยหนึ่ง แล้วทำได้ เพราะเราทำมา ๑๐ กว่าปีไม่มีใครรู้ คนนี้คิดว่ามันเป็นอย่างนั้น

ทั้งๆ ที่ว่าเราก็ไม่เคยไปยุ่งนะ วันหนึ่งๆ นะ บิณฑบาตออกจากประตูไปแค่บิณฑบาตเท่านั้น แล้วกลับมาที่อยู่ในนี้ ไม่เคยออกไปไหนเลย ไม่ได้ไปต่อล้อต่อเถียง ไม่ได้ไปพะเน้าพะนอ ไม่ได้ไปล่อไปชนอะไร ไม่เคยเป็นนะ ไม่เคยทำเลย มันก็เป็นแบบนี้ เห็นไหม ใจของคน กิเลสมันเป็นแบบนี้ เราถึงว่าอย่าไปยุ่งกับมัน ไม่มีทางเป็นไปได้หรอก จบ เอวัง